

Florentin Smarandache: poetul matematician

Ion Machidon

Profesorul Florentin Smarandache, care trăiește departe de țară, în afară de meseria sa de dascăl, se ocupă îndeaproape de literatură, scriind cărți de poezie, proză, teatru ș.a., dar nu ignoră științele exacte, precum matematicele. Încercăm să scriem câteva cuvinte despre frumoasa lui carieră lirică. Nu vom face un bilanț al cărților de gen publicate, spunem, însă, că poetul Florentin Smarandache își respectă cu franchețe idealul, și anume acela de a scrie o poezie care să fie agreată de un public cât mai larg. Avem, ca exemplu, două cărți ale domniei-sale, în care sunt abordate, cu pertinență de limbaj, medii de viață diverse, idealul liricii, așa cum este el văzut de autor, apărând ca o întâmpinare a câmpului, după ploaie. Volumul „Cântece de mahala” (Oradea: Anotimp&Abadaba, 2000) aduce, ca noutate, un alt stil de interpretare a limbajului, „țigănesc”, dar respectând, totuși, bunele maniere lingvistice, prin utilizarea unui vocabular adecvat poeziei, în general. Să oferim cititorului câteva exemple, inedite nu numai pentru el, ci și pentru poeții zilelor noastre, care nu prea au vreme să-și strunească scrisul, preferându-i pe conașionali noștri, cu care sînt obișnuiți din străbuni: „Măi, fir-ai să fii,/ Ascultași pe toți cioflingarii?/ Dracul! Niște hăia, sanchi, posaci./ Că te bat de calci cuie./ Ce vrei?!/ Pacoste pe capul/ Familiei, zău,/ Poate să bălmăjești tu colo să/ Neadormi –/ Crezi că te joci cu/ Te'ncurci?/ Ptiu, mi

se bătu și ochiu’/ De rău, numa’,/ Să vezi cum pui eu/ Paru’ pe spinarea ta”.

Și, odată ce trece peste întâmplările din viața oamenilor cu un vocabular de mahala, poetul devine mai interesant, el îndreptându-și atenția, cu finețe, aș zice, mai mult către fenomenul social. Florentin Smarandache surprinde anumite evenimente din cadrul comunității țigănești, care fac parte integrantă din viața zilnică a acesteia. Iată, în acest sens, o profundă transcriere, care te ia prin surprindere nu atât prin aspectul său prozaic, cât, mai ales, prin articularea fiecărei vorbe în parte, prelucrată cu o tehnică de fin plastician al descrierii stărilor emoționale. Particularitate constatată, de altfel, în mai toate creațiile semnatarului „Cântecelor de mahala”. Stau mărturie, în acest sens, următoarele versuri, care confirmă faptul că Florentin Smarandache este un poet original, patetic, care, așa cum am mai spus-o, aduce, cu fiecare carte publicată, câte un element nou, durabil: „Ia, mă, să văd cine fu ăsta/ cu sămânță de/ skandall, Nea Purrcell,/ alergic bovariu la muncă/ Coate-goale, mațe/ fripte și zdrelite/ Da ce vocalimbar avu măgaru’ și ce/ pretenții de șuetă/ Parcă poți să te/ c... în pofa nărodului?/ Mai bine mai rău:/ hai sictir cu el -/ Fugi, doamne, d’acia./ Lasă-mă/ să trăiesc liniștit” (“Nea Purrcell”).

Acesta ar fi numai un aspect al poeziei lui Florentin Smarandache, dar, citind cu atenție „Culegerea de exerciții poetice” (Craiova: Aius, 2000), vom constata că îndrăzneala poetului este aceea de a-și schimba nu numai stilul, ci, parcă, și vocabularul. De data acesta, el este unul elevat, atrăgător prin imaginile poetice pe care le sugerează. Drept pentru

care, poezia sa poate fi privită ca o explozie solară, cu urmări dintre cele mai fructuoase în materie de idei și, de ce să nu spunem, avem de-a face cu o poezie cu filon cvasi-aurifer, din punct de vedere al tonului și al dicției: „Lumina își ridică poalele în brîu./ Se-nțeapă în brazi/ cerul/ și simt, încet, cum despărțirile/ ne risipesc./ La un capăt de cădere,/ o cabană oprește/ în răcoare,/ Când un copil aleargă de-i iese sufletul/ prin urechi” (“Naștere”).

Sorgintea poetului îi dă dreptul la cuvânt și iertare, la jertfă pentru cuvânt și trăire prin poezie. Iată, spre ilustrare, o extraordinară întâmpinare lirică, prin care volumul „Culegere de exerciții poetice” își are nu numai independență, dar și o puternică „Economie de spirit”: „V-ați găsit să construiți/ tocmai din păsări,/ pentru cărămizi./ Puneți pasărea pe pasăre și/ le bateți aripile/ în cuie./ Dar nu-i nimic./ O să zburăți voi cu/ cărămizile”.

Este, așadar, un poem care ne dă dreptul la a ne gândi mai mult și a ne face chiar planuri în privința viitorului poetului, care scrie fără a impieta versul de calitate, având simțul profund al metaforei.